Modus ſeruandus in executione ſeu preſentatione gratie expectatiue.

Primo habitis bullis plumbatis. Executor ſiue iudex. executores ſiue iudices ſi fuerint in Curia Romana. uel in partibus. uadat uel uadant cum bullis et debita cum inſtantia requirat ſeu requirant. et humiliter petat ſeu petant. ut ꝓcedat ſeu procedant. et executionem ſupradicte gratie. ſecundum eius directam formam et tenorem litterarum appoſtolicarum deſuper dicta gratia ſibi conceſſarum.

Qui executor ſiue executores ſi procedere uoluerint aſſignent impetranti certum terminuꝫ ad comparēdum coram eo uel coram eis producendo. ꝓducendum et docendū de uita ſua laudabili et conuerſatione honeſta. et de omnibus neceſſariis faciat plenam fidem ipſis executoribus ſeu iudici uel iudicibus.

Habeat etiam notarios et tabelliones publicos litteraſq; executoriales ſeu proceſſus. per dictos executores ſeu iudices faciēdos uel ſigillandos. ut executores poſſint in ipſis legere et pronuntiare inhibitiones. et reſeruationes. decreta et mandata. in ſcriptis proferenda et ip

ſis Executoribus ꝛ proceſſibus ſigillatis et om
nibus alıis premiſſis ſic peractis· fiat notifica
tio litterarum apoſtolicarum et proceſſuū inde
ſecutorum quanto citius fieri poterit· collato
ribus uel collatricibus in hunc modum·

Modus inſinuandi lr̄as apoſtolicas collatori·

Impetrans accedat ad collatorem· uel collatricē
uel eccleſiam eorundem· uel ad capitulum cum
notario et teſtibus idoneis· aſſumptis una ſe
cum delegato executore uel ſubdelegatis execu
toribus· qui hec ſpecialiter receperunt in man
datis· ſi eorum copiam uel preſentiam habere
poſſit· Deinde dictas litteras appoſtolicas et
proceſſus inde ſecutos collatoribus uel collatri
cibus inſinuet ſimul et ſemel· notificetq; publi
cet· et legat de uerbo ad uerbum· et copiam au
ſcultatam eis tradat· et requirat notarium ſup
hoc· ut de notificatione· publicatione· inſinuati
one· lectione et traditione huiuſmodi· ſibi con
ficiat publicum inſtrumentum·

Si uero collator uel collatrix· ſeu collatores
uel Collatrices· forte indignati nollent audire
huiuſmodi notificationē inſinuationē litterarū

030028295

apoſtolicaꝝ et proceſſuū inde ſecutoꝝ preſen
tationes quas executores fingentes· uel eoruꝫ
ſeu earꝝ preſentiā comode habere nō poterint
uel quia forte habitāt in caſtris· uel propter me
tum corporꝝ· ex quo dicti ſubdelegati executo
res notarii teſtes et alii ad hoc neceſſarii· ad dic
tos collatores ſeu dictas· collatrices accedere ſe
cure nequeant· ad inſinuandum iſtas litteras ꝛ
proceſſus· ſaltem fiat in eorum eccleſiis· Inſinu
atio litteraꝝ appoſtolicarum et predictorum
et offeratur copia auſcultata de uerbo ad uer
bum dictarum litteraꝝ· et in ſūmo altari pona
tur· et ſufficit quia prelatus quilibet tenetur
in ſua eccleſia habere procuratorē uel officialē d
iure·

De prouiſione facienda

Primis uero peractis Impetrās acceptet ſicut
poſtea dicetur Qua acceptatōne facta· uadat
cum notario et teſtibus et executores ſubdele
gatos· uel ad principales ſi eorum preſentias ha
bere poterit· acceptationem huiuſmodi per ip
ſum factam· et in publicam formam redactam
Et ipſum inſtrumentum notificet · et inſi
nuet · inſinuatiſque requirat huiuſmodi Exe
cutores debita cum inſtantia· et humiliter ad

eis requirat. ut huiuſmodi beneficium uacans
et per ipſum acceptatum ſibi cum omnibus iuri
bus et pertinentiis conferant uel aſſignent. et
principaliter inueſtiant in corporalemqꝫ et rea
lē poſſeſſionē ipſius beneficii inducant et defē
dant inductū. Ac faciāt ſibi de hmōi beneficii
fructibus prouentibus iuribus et obuentionibꝫ
uniuerſis integre reſponderi.

Item ſi collator uel collatrix in premiſſis ali
quo modo ſe opponunt. uel ipſum impetrantē
in aliquo. ſcilicet poſſeſſiōe pacifica uel fructu
um perceptione. uel alias quouiſmodo nitantur
impedire. Ex tunc executores prefati. eorum
litteris et mandatis facient et mādent monere
Collatores uel Collatrices. quoſcunqꝫ uel quaſ
cunqꝫ. et alios ſeu alias impetrantem ipſum in
aliquo impedientes. ut infra certum tempus
poſt monitionē huiuſmodi eis factam. ab huiuſ
modi impedimentis ſeu perturbationis deſi
ſtant. alioquin in ſententiam excomunicatiōis
ſuſpenſionis ac interdicti incidant et incidiſſe
denuntientur eccleſiis cathedralibus collegiatis
et ſingulis aliis publice et manifeſte ſingulis di
ebus dominicis et feſtiuis.

Si uero collator uel aliquis a ius appellauerit
contra proceſſus et mandata ſeu monitiones.
dictus impetrans proteſtetur ꝙ hmōi cauſam

Committi faciat dominis de rota decidēdā tractandam· et fine debito terminandā Po ſtea uerō ſi collator uel collatrix diceret ſe uel le dicto impetrāti beneficiū acceptatū cōfer re impetrās non conſentiat· ſed petat ut eū admittāt et ſibi ſint fauorabiles· Et idē exe cutores ſui ſibi conferant illud· alioquin ſi im petrans conſentit in collationem collatorum ſtatim gratia ſua expirauit·

Item caueat impetrans ne decipiatur ſcilicet ne Collatores uel collatrices eum decipiant mediante promiſſione aliqua uel obligatione Sed quicquid cum ipſis placitauerit de eo fa ciat ſibi fieri ſufficientē cautionē· quia dicūt ſe de iure non debere tenere promiſſiones· nec obligationes factas impetranti·

Item ſi adepta poſſeſſione impetrans ſētiat ſe grauatū per ſentētiā ſui dioceſani aut eius officialis aut collatoꝝ dicentium ſe habere iu riſdictionem ordinariam ſuper ipſum impe trantem ratione beneficii per eū adepti· ſta tim ipſe impetrans a dicto grauamine cū ad eius ꝑuenerit notitiā· ſuper eo habito matu ro cōſilio iuriſperitoꝝ· appellet uiua uoce co rā notario et teſtibus· et ꝓteſtetur ꝙ infra x· dies intēdit appellare in ſcriptis· et infra illd tpūs uadat ad executorē uel executores·

Et requirat eũ uel alios debita cũ inſtãtia et petat humiliter ut ipſi eũ defẽdãt· et ꝓuide ant ſibi đ remedio oportuno ſicut de iure te nent̃· qđ ſi forte renuerint et cõtẽſerint· im petrans ꝑfatus appellet ad ſedẽ apoſtolicam in ſcriptis contra collatorẽ uel collatricẽ ipm grauantes uel cõtra executores ſibi iuſtitiã đ negantes· et habeat iſtã appellationẽ in carta ſcriptã et legat iſtã in hunc modum·

Corã uobis notario et teſtibus hic preſẽtibꝯ et aſtantibus ꝛč· Ego· N· canonicus ſiue rec tor ꝛč· dico et ꝓpono ꝙ epũs prepoſitus de canus et capitulũ talis eccleſie ꝛč· contra me tale mandatũ emiſerunt ꝛč· et michi teſtina runt cuius tenor de uerbo ad uerbũ ſequitur et eſt talis ꝛč· In quoquidẽ m ãdato diuerſa grauamina indebite michi cõtra iuſtitiã infeũ tur· et illata continentur ſuꝑ quibus executo res mei in gratia michi facta a ſede apoſtoli ca michi deputati· licet per me debita cum in ſtantia fuerint requiſiti me defendere ut de oportuno remedio prouidere cõtra iuſtitiam denegantes in omibus et ſingulis ſentiẽs me indebite grauatum· timẽſꝙ uériſimiliter am plius grauari poſſe· ad ſedẽ apoſtolicã in his ſcriptis ꝓuoco et appello· apoſtoloſꝙ et lr̃as dimiſſorias inſtanter inſtantius et inſtãtiſſiẽ

27

michi dari peto· Si quis michi dare uoluerit aut etiã poterit· qui ſi michi dnegati fuerint ex hoc iterato ſentiẽs me indebite grauatũ ꝛ oppreſſũ iteꝝ prouoco et appello· ſubmitẽs me et mea omneſqꝫ michi adherentes et adhere uolẽtes tuitioni et ꝓtectioni dcẽ ſedis ꝛc̃ ut moris eſt in appellationibus fieri·

Itẽ impetrans expectet donec ſibi uacauerit cõpetens beneficiũ· nulli alteri d iure debitũ q̃ ſibi de huiuſmodi uacatione cõſtiterit· ꝛ ſi illud beneficiũ uacauerit· ſtatim poſt notificationẽ lraꝝ et proceſſuũ collatoribus uel collatricibus factã illud acceptet ſub hac fõma·

Corã notario et aliis pſonis ibidẽ aſtantibus Ego· N· dico et propono qꝫ a· x· diebus citra uel circa ad mei notitiã peruenit qꝫ prochialis eccleſia· N· ad collationẽ ꝛc̃· reuerendoꝝ religioſoꝝ uel religioſaꝝ abbatis et conuentus nunc· N· uacauit et uacat ad preſens p mortẽ ſiue obitũ uel per liberã reſignationẽ dñi N· canonici· Quapp̄ter eandẽ eccleſiã prochialẽ ſiue ꝛc̃· tanq̃ michi et nulli alteri debitam de iure cum omnibus iuribus et pertinentiis ſuis uniuerſis in hiis ſcriptis accepto· et uolo michi quantocitius fieri poterit de eadem mihi prouideri uigore et auctoritate gratie apoſtolice dudũ michi p ſanctiſſimum dominum

noſtrum papã 2c̄· michi et ſuper quauis aliam
diſpoſitionē cõiunctim uel ſepatiʒ talis uel talis
ſcilicet qui in tali uel tali diocesi uacat uel cum
uacauerit in futuꝝ ꝓut in litteris apoſtolicis ſu
p h̄moi grã confectis plenius cõtinentur· Et ꝓ
teſtor nichilominus ꝙ ſi michi dictum bn̄fici
um đ iure nõ debeatur saluū et illeſū ſit et ma
neat michi ius ad aliud beneficiū michi et nulli
alteri debitū de iure acceptandū uigore gratie
et ſupradicta auctoritate 2c̄· Inuocans ſup his
teſtimonium aſtantium omnium perſonarum
et precipue tui notarii publici hic preſentis· et
requiro te ſub debito offitio· et iuramento pre
ſtito ſuper his predictis ut conficias michi pub
licum inſtrumentum·

Nota ꝙ poſt citationē executā lis dicitur pen
dere intantum ꝙ ſi alter litigantium moritur
in curia uel in partibus lite indeciſa· tūc nullus
papalis põt beneficium acceptare· Sed ſolus pa
pa habet de iſto diſponere· Caueat ergo iſte col
litigans· et faciat ſe in ius illius defuncti ſurro
gare ne alter ipſū ꝓueniat· et idē ſi collitigãtes
ſimul concordãt lite indeciſa· et ſi alter ipſorū
moritur et non renuntiat· tunc illud beneficiuʒ
iteꝝ cenſetur pape reſeruatū nec cadit ſub gra
tia expectatiua ſeu expectantiū· hoc eſt uerum
ſi lis pendeat in Romana Curia Secus tamen

27

ſi alibi· etiam ſi quis renuntiat in curia benefi um ſtatim cenſetur pape reſeruatum in eiuſ dem diſpoſitione·

Modus reſignandi beneficia·

Si quis beneficiū libēter uellet reſignare ſiue renuntiare· et timeat papales cū gratiis expe ctatiuis conſtituat procuratorē in ro· cu· ad renūtiandū· et uideas ꝙ tu habeas illud in po teſtate tua tunc potes renuntiare quādo uo lueris· et facta renuntiatione incontinēti im petret tāq̄ ꝑ renuntiationē· Aliter tñ pōt fieri· Impetrat ille beneficiatus unā grām ex pectatiuā· poſtea impetrabimus beneficiū ſu um paſſecutionē auctoritate apoſtolica fien dā cum clauſula etiā ſi ꝑ liberā in cu· ro· uel ex tra eā factā renuntiationē cum aliis clauſulis oportunis ut in forma·

Si quis impetrauerit bñficiū realiter deuolu tū uel reſeruatū uel alias debito modo uacās et poſtea impetret aliud uel non curat ꝓſeq̄ primū· tunc illud benefitiū ſtat diſpoſitioni ſolius pape per manus appoſitionē·

Si quis impetrat benefitium generaliter re ſeruatum et anteq̄ adipiſcat̄ plenā poſſeſſio nē illius· moritur aut renuntiat uel non curat proſequi· adhuc ſtat diſpoſitio illius bñfici

in manibus ſolius pape· nec reuertiſ poteſtas prouidendi ad ordinariū ſeu ad collatorē niſi uacatio huiuſmodi facta realiter ſit purgata uidelicet ꝙ impetrans effectualiter ſit adeptus poſſeſſionē illius benefici· tunc primū reuertitur ad ſuū beneficium·

Habens grām in comuni forma paupꝫ ante purificationē gratie ſue· ordinarius beneficiū confert ſcd̄m aliquos· aliqui tamē dicunt ꝙ non ſcilicet Iohānes Calde· qui tenet ꝙ ante publicationē gratie ſue in comuni forma pauperꝫ manus ordinarii ſunt ligate dūmodo eā infra menſem poſt uacationē beneficii purifi cet et acceptet· et ita fuit alias obſeruatum Secus tamen de gratia ſpeciali·

Ordinarii nō poſſunt beneficiū cōferre infra mēſē poſt uacationē· et hoc ꝑ decretū pape Sed ſi fuerit acceptatū infra menſē tūc iterꝫ nō pōt· qꝛ ſua collatio non ualeret· Poteſt tamen poſt menſem conferre· et ſic ualeret·

Habēs grām in comuni forma pauperum ipſe ante uacationē tenetur litteras ſuas inſinuare ordinario· alias non pōt acceptare· ſed habens gratiā in ſpeciali nō tenetur lr̄as ſuas inſinuare ordinario alias bene pōt acceptare· niſi ꝓpter concurrentē et maiorē diligentiā

Si qs habēs bn̄ficiū curatū et aſſequitur

27

aliud curatum auctoritate apoſtolica· Tunc primū uacat ſedi apoſtolice p̄ aſſecutionem· et ſtat in manibus pape aut cadit ſub gratiis expectatiuis· Secus tamē ſi aſſecutus ſit auctoritate ordinaria· quia tunc primū uacat ordinario ſuo· et papales acceptare non poſſūt·

Habens beneficiū curatū et aſſequit̄ aliđ curatum quacunq̄ auctoritate· Tunc primū ſtatim poſtq̄ habuerit poſſeſſionē ſcdi beneficii tenetur dimittere primū infra menſē in manibus ordinarii· niſi lis moueatur ſup ſcdo q̄ ſi ambo retinuerit ſimul per menſem· tūc ipſe priuatus eſt utroq̄ et cum hoc efficitur inhabilis ad alia obtinenda beneficia· et ambo beneficia uacant cu· ro· iuxta conſtitutionem execrabilis· Si qs efficiatur de familia pape uel eius officialis· tūc ſua beneficia ſunt ſe· apo reſeruata· etiā ſi moriat̄ anteq̄ de officio familiaritatis ſe intromittat· ꝛ poſtq̄ acceptauerit nichilominus ſi poſtea reſignet· adhuc eius beneficia ſunt reſeruata·

Ordinarius ſemp̄ dꝫ conferre beneficiū· ꝛ preſentare corā nōrio publico· et inſtrumēta collationis et preſentatiōis cū ſigillis ꝓpriis roborare· Quia litteris ordinarioꝝ non ſemper credit̄ niſi qs doceat et hoc de conſuetudine· Quia ordinarii conſueuerunt tales lr̄as

tātum ſigillis propriis roborare· et hoc in de
ciſionibus rote plenius continetur·

Si quis uigore gratie ſue aliqd acceptet bene
ficium et faciat ſidi prouideri ſeruatis ſeruā
dis· ita ꝙ ius ſibi debetur in iſto beneficio·
Poſtea ſibi datur intruſus uel alias quōlibet
impeditur nel ꝑturbatur· et ſic de iſto bene
ficio cōcordāt· et ille alter obtinet beneficiū
et ipſe aliud uult acceptare uigore grē ſue·
Quero utꝝ poſſit· dico ꝙ non Quia ꝑ ſolā
acceptationē gratia ſua fuit caſſa quo ad alia
beneficia· ex quo ſibi debetur ius in primo·
alr̄ cōmitteret̄ fraus in infinitis· qa papa r ult
ipſū īpetrantē tantū de beneficio ꝓuiſū eſſe
Itē cadens in penā conſtitutionis execrabilis
eſt inabilis ad quecunq̈ beneficia obtinenda·
et non poterit ſine diſpenſatione ſpeciali ad
aliqua benefinia promoueri· et omnia alia be
neficia que habet ultra illa duo curata poſſūt
impetrari·

Habens beneficium curatū· et ſi aſſequitur
aliud curatum auctoritate ordinaria· et papa
les acceptant illud· ꝛ iſte primus retinet iſta
duo curata per menſem· ita ꝙ cadit in penā
conſtitutionis execrabilis· Quero cui debe
atur· Dico ꝙ acceptanti ſemper in litteris
datur dūmodo nulli ſit ius queſitum·

Item ubi plures ſūt collectores in dioceſi uel
ciuitate · ꝙ beneficia talium nō ſunt reſeruata
et hoc ſi ambo utātur offitio ſubcollectoris ·
Si autem alter eorum utitur tūc beneficia ſūt
reſeruata et alias non · ut uult regula domini
Gregorii pape Vndecimi · ſed ſi omnes benefi
cium acceptauerint licet unus exerceat tūc nul
lius beneficia ſunt reſeruata ·

Nota ꝙ lis uertitur inter · A · et · B · ſuper ali
quo beneficio · tamen ꝙ · A · renuntiat benefici
um et poſtea moritur · B uenit · A · et uult ha
bere beneficium · Queritur nunquid poſſit ·
Diſtinguitur · aut renuntiat libere omnibus iu
ribus ſuis · aut alias amicabiliter ſe cum ipſo cō
ponit · Si libere · aut in manibus ordinarii · aut co
ram autenticis perſonis · Si in manibus ordina
rii · tunc non poteſt habere regreſſum · Si coram
autenticis perſonis · tunc aut medio iuramento
aut non · Si medio iuramento tunc tenet renun
tiatio alias non tenet et poterit ſemper habere
regreſſum ſcilicet · A · ad beneficium ſuum ·

Nota ꝙ pena conſtitutionis execrabilis eſt
quando aliquis habens beneficium curatum ·
aliud conſequitur curatum quauis auctorita
te tenetur primum in manibus ordinarii libere
et realiter infra menſem reſignare · alias elapſo

menſe priuatus eſt utrobiq͂ · et ambo ipſa bene
ficia ſtatim ad papam ſunt deuoluta · ita q͂ nul
lus expectantium de iſtis pōt ſe intromittere.
Nota q͂ licet generaliter · epiſcopus uel ſuppe
rior generaliter cauſas poſſit delegare · et eas
aliis committere · tamen ubi agitur contra ali
quem de ſciſmate uel heresi · cum tales cauſe cē
ſeantur maiores non poſſunt alteri delegare.

Explicit.

[illegible]